

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

İmam Hatip Ortaokulu

6

PEYGAMBERİMİZ'DEN HAYAT ÖLÇÜLERİ

Kırk Hadis

ETKİNLİKLERİ/YARIŞMALARI

Danışman

Nazif YILMAZ

Yayın Koordinatörü

Mehmet Nezir GÜL

Yayına Hazırlayanlar

Hasan ÖZARSLAN

Lokman AK

M. Murat KARAKAYA

Ali Kemal ACAR

Mustafa YILDIZ

Hale KARABULUT

Ahmet POLAT

Sevde HIZLI

Tasarım ve Uygulama

Faize KOPAN

Mustafa YILDIZ

Hanife KOYUTÜRK

Öznur ÖZDEMİR

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

İMAM HATİP ORTAOKULU

6

PEYGAMBERİMİZ'DEN HAYAT ÖLÇÜLERİ
- KIRK HADİS -

Prof. Dr. M. Yaşar KANDEMİR

Prof. Dr. İsmail Lütü ÇAKAN

Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK

Ankara-2016

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ»

“(Resûlüm!) De ki: ‘Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.’ Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.”*

PEYGAMBER EFENDİMİZ’İN HADİS ÖĞRENEN VE ÖĞRETENLERE DUASI

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

«نَصَرَ اللَّهُ إِمْرًا سَمِعَ مِنَّا شَيْئًا،
فَبَلَّغَهُ كَمَا سَمِعَهُ فَرَبَّ مُبَلِّغٍ أَوْعَى مِنْ سَامِعٍ»

(Abdullah) İbni Mes’ûd radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Bizden bir şey işitip, onu aynen işittiği gibi başkalarına ulaştırın kimsenin Allah yüzünü ağartсын. Kendisine bilgi ulaştırılan nice insan vardır ki, o bilgiyi, bizzat işiten kimseden daha iyi anlar ve korur.”**

* Âl-i İmran suresi, 31. ayet.

** Riyâzû’s-Sâlihîn, Hadis No: 1392 (Tirmizî, İlim 7. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, İlim 10; İbni Mâce, Mukaddime 18; Menâsik 76)

Din Öğretimi
Genel Müdürlüğü

6. SINIF

İÇİNDEKİLER

1. Hadis: İyilikler Kötülükleri Yok Eder	7
2. Hadis: Faydasız Şeyleri Terk Etmek	8
3. Hadis: Takva	9
4. Hadis: Şehitlik	10
5. Hadis: İki Önemli Nimet	11
6. Hadis: En Kârlı İnsan	12
7. Hadis: Güzel Yaşamak	13
8. Hadis: Gülüyüz Sadakadır	14
9. Hadis: Ağaç Dikmek Sadakadır	15
10. Hadis: Hayra Öncülük Etmek	16
11. Hadis: Din Kardeşimizi Düşünmek	17
12. Hadis: Ayıpları Örtmek	18
13. Hadis: Ailemize Yaptığımız Harcama Sadakadır	19
14. Hadis: Yetimleri Korumak	20
15. Hadis: Ömrün Uzaması	21
16. Hadis: Kişi Sevdiği İle Beraberdir	22
17. Hadis: Namaz Arındırır	23
18. Hadis: Allah'ın Rahmeti Bizimledir	24
19. Hadis: Gerçek Zenginlik	25
20. Hadis: Kolaylık Güzelliştir	26
21. Hadis: İslam Kolaylık Dinidir	27
22. Hadis: Allah'a ve Peygambere İtaat	28
23. Hadis: Hayâ Güzel Bir Süstür	29
24. Hadis: Güzel Söz Söylemek	30
25. Hadis: Müsâfaha	31
26. Hadis: Kur'an Okumanın Fazileti	32
27. Hadis: Kur'an Kalbimizde	33
28. Hadis: Cemaatle Namaz	34
29. Hadis: İslam'ın Şartları	35
30. Hadis: Ramazan Ayını Dolu Dolu Yaşamak	36
31. Hadis: Kadir Gecesi Duası	37
32. Hadis: Ramazan Ayının Rahmeti	38
33. Hadis: Oruçlunun Kendini Koruması	39
34. Hadis: Allah'tan Af Dilemek	40
35. Hadis: Dosdoğru Ol!	41
36. Hadis: Dili Korumak	42
37. Hadis: Doğruluk Cennete Götürür	43
38. Hadis: Haset Sevapları yok Eden Bir Hastalıktır	44
39. Hadis: Kalbimi Korum Allah'ım!	45
40. Hadis: Esenlik Allah'tandır!	46

AÇIKLAMA VE TEŞEKKÜR

Peygamberimiz'den Hayat Ölçüleri: Kırk Hadis Kitapçığı, Anadolu imam hatip liseleri ve imam hatip ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerimize İslam'ın temel kaynaklarından olan hadis ve sünnetin önemini kavratmak, hadis metinlerini okuma ve anlama yeteneği kazandırarak güncel olaylar ışığında hadisleri doğru yorumlamalarına yardımcı olmak, onlara ahlâkî değerleri kazandırmak ve bu değerlerin oluşmasında hadislerin rolünü fark ettirmek; mesleki bilgi, beceri ve yeteneklerinin gelişmesine katkı sağlayarak özgüven kazandırmak, okullarımızdaki benzer çalışmaları daha sistematik hâle getirmek ve uygulama birlikteliği sağlamak amacıyla gönüllü öğrencilerimizin katılacağı "Peygamberimiz'den Hayat Ölçüleri: Kırk Hadis Etkinlikleri ve Yarışmaları" için hazırlanmıştır.

Kitapçık, Erkam Yayınları tarafından 8 cilt olarak yayımlanmış bulunan "Riyâzû's-Sâlihîn: Peygamberimiz'den Hayat Ölçüleri" (Tercüme ve Şerh, İstanbul; 2001) isimli eserden seçilen hadisler, anlamları ve hadisten öğrendiklerimiz bölümlerinin -bazı kısaltma ve eklemeler yapılarak- alınan metinlerini içermektedir. Lütufkâr davranışlarından dolayı kıymetli müelliflere ve yayınevine çok teşekkür ederiz.

1. HADİS

İYİLİKLER KÖTÜLÜKLERİ YOK EDER

عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتَّبِعِ السَّبِيَّةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ جُلُوقٍ حَسَنٍ»

Hadisin Türkçesi

Ebü Zer ve Muâz İbni Cebel radiyallahu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

**“Nerede ve nasıl olursan ol, Allah’tan kork. Kötülük işlersen, he-
men arkasından iyilik yap ki, o kötülüğü silip süpürsün. İnsanlarla gü-
zel geçin!”¹**

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İyilikler, kötülükleri ya büsbütün ortadan kaldırmak ya da iyiliğe dönüştürmek suretiyle yok eder.
2. İnsanlarla güzel geçinmek; güler yüz göstermek, zarar vermemek, iyiliklerin yaygınlaşmasına gayret etmek ve kendisine yapılmasını istemediğini başkalarına yapmamak demektir.
3. Takva (Allah’a karşı saygılı olmak), Müslümanı her türlü kötülüklerden koruyacak üstün bir meziyettir.
4. Her yer ve şartta Allah’a karşı saygılı olmak, murâkabe (Allah’ın bizi her an gözettiği) şuurunun göstergesidir.

¹ Riyâzû’s-Sâlihîn, Hadis No: 62 (Tirmizî, Birr 55)

2. HADİS

FAYDASIZ ŞEYLERİ TERK ETMEK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :
« مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَغْنِيهِ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Kendisini (doğrudan) ilgilendirmeyen şeyi terketmesi, kişinin iyi Müslüman oluşundandır.”²

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kendisini doğrudan ilgilendirmeyen söz ve işlerle meşgul olmamak, Müslümanın imanının olgunluğuna işaretler.
2. İnsan, dünya ve ahireti için gerekli ve lüzumlu olan işlerle meşgul olmalıdır.
3. Mâlâyânîyi (faydasız şeyleri) terk etmek, sürekli ilâhî denetim altında bulunduğu şuurunun bir sonucudur.

2 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 68 (Tirmizî, Zühhd 11. Ayrıca bk. İbniMâce, Fiten 12)

3. HADİS

TAKVA

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْطُبُ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ فَقَالَ :
« اتَّقُوا اللَّهَ، وَصَلُّوا حَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ، وَأَدُّوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ،
... ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ »

Hadisin Türkçesi

Ebü Ümâme radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i Veda hutbesi'nde şöyle buyururken dinledim demiştir:

“Allah’tan korkunuz. Beş vakit namazınızı kılınız. Ramazan orucunuzu tutunuz. Mallarınızın zekâtını veriniz... (Bu takdirde doğruca) Rabbinizin cennetine gidersiniz.”³

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hadiste sayılan amelleri işlemek takvanın gereğidir.
2. Takva, Allah'ın emirlerine sıkı sıkıya bağlı olmak ve yasaklardan kaçınmaktır.
3. Dünyada doğruluk, âhirette kurtuluş sebebidir.
4. Takva, cennete giden yoldur.

4. HADİS

ŞEHİTLİK

عَنْ أَبِي تَابِتٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
« مَنْ سَأَلَ اللَّهَ تَعَالَى الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ بَلَّغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ،
وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Sâbit radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Bütün kalbiyle şehid olmayı isteyen kişiyi Allah, yatağında ölse bile, şehidler mertebesine ulaştırır.”⁴

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Şehitlik, her Müslümanın arzulaması gereken şerefi bir rütbedir. Çünkü şehidler, cennette peygamberler ve siddiklarla (hayatı boyunca dosdoğru yaşayanlar) beraberdir.
2. Şehid olmayı temenni etmek güzel görülmüştür.

⁴ Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 58 (Müslim, İmâre 157. Ayrıca bk. İbniMâce, Cihâd 15)

5. HADİS

İKİ ÖNEMLİ NİMET

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«نِعْمَتَانِ مَغْبُورٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ»

Hadisin Türkçesi

İbni Abbas radiyallahu anhumâ dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu nimetleri kullanmakta aldanmıştır: Sıhhat ve boş vakit.”⁵

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Sıhhat ve boş vakit akıllıca değerlendirilirse, kişi için iki dünya mutluluğu demektir.
2. İnsanların çoğu vakitlerini faydasız işlerle, sıhhatlerini de zararlı şeylerle heba eder. Bu iki büyük nimetin kıymetini bilemez.
3. İslâmiyet, vaktin ve sağlığın değerlendirilmesini istemektedir. Çünkü ömür sermayesi bir defa kullanılabilir. Çünkü

5 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 98 (Buhârî, Rikak 1. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 1; İbniMâce, Zühd 15)

6. HADİS

EN KÂRLI İNSAN

عَنْ أَبِي صَفْوَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«خَيْرُ النَّاسِ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Safvân radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“İnsanların en kârlısı, ömrü uzun, ameli güzel olandır.”⁶

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Sadece uzun yaşamak bir fazilet değildir. Ömrün uzunluğuna amelin güzelliği de eklenirse bir kıymet ifade eder.
2. Güzel amel sahibi olmak için nefsimizin kötü arzularına karşı direnmek gerekmektedir.

6 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 109(Buhârî, Rikak 1. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 1; İbniMâce, Zühd 15)

7. HADİS

GÜZEL YAŞAMAK

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«يُئْتَتْ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ».

Hadisin Türkçesi

Câbir İbni Abdullah radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Her kul öldüğü hal (amel) üzere diriltilir.”

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İnsan nasıl yaşarsa öyle ölür, nasıl ölürse öyle diriltilir ve ahirette de ona göre karşılık görür.
2. İyi bir niyet ve iyi bir hayat tarzına sahip olmak; kendine çeki düzen vermek ahirette iyi bir hal üzere dirilmek için büyük önem arz etmektedir.

8. HADİS

GÜLERYÜZ SADAKADIR

عَنْ أَبِي ذَرِّرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا، وَلَوْ أَنْ تُلْقَى أَحَاكَ
بِوَجْهِ طَلِيقٍ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Zer radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Din kardeşini güler yüzle karşılamaktan ibaret bile olsa, hiçbir iyiliği küçümseme.”⁸

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hiçbir iyilik küçük görülmemeli, elden gelen her güzel iş yapılmalıdır.
2. Müslümanlar birbirini sevmeli, birbiriyle kaynaşmalıdır.
3. Sevgi dolu bir gönlün habercisi olan tebessüm, insanlardan esirgenmemelidir.
4. Tebessümün de bir sadaka olduğu unutulmamalıdır.

8 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 136 (Müslim, Müsâkât 7)

9. HADİS

AĞAÇ DİKMEK SADAKADIR

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«فَلَا يَغْرِسُ الْمُسْلِمُ عَرْسًا، فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ وَلَا دَابَّةٌ وَلَا طَيْرٌ
إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.»

Hadisin Türkçesi

Câbir İbni Abdullah radiyallahu anhden rivâyet edildiğine göre Resûlullah sallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Müslüman bir kişi bir ağaç diker de ondan insan, hayvan veya kuş yerse, bu yenen şey kıyamet gününe kadar o Müslüman için sadaka olur.”⁹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Dinimizde ağaç dikmek ve çevreyi yeşillendirmenin büyük bir önemi vardır.
2. Canlıların yararlandığı ürünleri yetiştiren kişiler, sürekli ve yaygın bir hayır ve sadaka kapısı açmış olmaktadırlar.
3. Hz. Peygamber sahabe ve ümmetini ekim-dikime ısrarla teşvik etmiştir.

10. HADİS

HAYRA ÖNCÜLÜK ETMEK

وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ »

Hadisin Türkçesi

Ensardan Ebû Mes'ûd radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Bir iyiliğe öncülük eden kimseye o iyiliği yapanın ecri gibi sevap vardır.”¹⁰

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İyiliğe öncülük etmek, onu işlemek gibi sevaptır.
2. İyiliğe öncülük, sözle, işle, işaret ve yazı ile olabilir.
3. Hayra öncülük yapana verilen ecir ve sevap, hayır yapanın ecir ve sevabından hiçbir şey eksiltmez.
4. İyiliği yaymaya yönelik kuruluşlar, günümüzde vazgeçilemeyecek birer zorunluluktur.

10 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 175 (Müslim, İmâre 133. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 115; Tirmizî, İlim 14)

11. HADİS

DİN KARDEŞİMİZİ DÜŞÜNMEK

عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
« لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ »

Hadisin Türkçesi

Enes radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Sizden biriniz, kendisi için arzu edip istediği şeyi, din kardeşi için de arzu edip istemedikçe, gerçek anlamda iman etmiş olmaz.”¹¹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kâmil (olgun) iman sahibi olanlar, kendileri için arzu edip istedikleri şeyleri din kardeşleri için de isterler.
2. Kişinin din kardeşi için arzu ettiği şey, iyi ve hayırlı şeyler olmalıdır.
3. Müminler için hayır istemek, nasihat sayılır.

11 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 185 (Buhârî, İmân 7; Müslim, İmân 71-72. Ayrıca bk. Tirmizî, Kıyâmet 59; Nesâî, İmân 19, 33; İbn-i Mâce, Mukaddime 9)

12. HADİS

AYIPLARI ÖRTMEK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«... لَا يَسْتُرُ عَبْدٌ عَبْدًا فِي الدُّنْيَا إِلَّا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ...»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Bir kul, başka bir kulun ayıbını bu dünyada örterse, kıyamet gününde Allah da onun ayıbını örter.”¹²

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hata ve kusurları örtmek fazilettir.
2. Örtülen hata ve kusur, zulüm ve haksızlık gibi kul hakkıyla ilgili şeyler olmamalıdır.
3. Dünyada kulların kusurunu örtenler, âhirette mükâfatını görürler.

12 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 247 (Müslim, Zikr 38. Ayrıca bk. İbniMâce, Mukaddime 17)

13. HADİS

AİLEMİZE YAPTIĞIMIZ HARCAMA SADAKADIR

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :
« إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ نَفَقَةً يَحْتَسِبُهَا فَهِيَ لَهُ صَدَقَةٌ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Mes`ûd el-Bedrî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

“Bir adam Allah’ın rızasını umarak ailesinin geçimini sağlarsa, harcadıkları onun için bir sadaka olur.”¹³

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah rızasını kazanmayı düşünmeden yapılan işlerden sevap elde edilmez.
2. Allah rızasını düşünerek aile fertlerine yapılan bütün harcamalar sadakadır, insana sevap kazandırır.

13 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 295 (Buhârî, İmân 41, Megâzî 12, Nefekât 1; Müslim, Zekât 49. Ayrıca bk. Nesâî, Zekât 60)

14. HADİS

YETİMLERİ KORUMA

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا» وَأَشَارَ بِالسَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى،
وَفَرَّجَ بَيْنَهُمَا

Hadisin Türkçesi

Sehl İbni Sa`d radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

“Ben ve yetimi himâye eden kimse cennette şöylece beraber bulunacağız” buyurdu ve işaret parmağıyla orta parmağını, aralarını biraz aralayarak, gösterdi.¹⁴

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Cennette en üstün mevki, Hz. Peygamber'e komşu olabilmektir.
2. Bu üstün mevki kazanmanın bir yolu da, yetimi himâye etmektir.
3. Kendisinin veya başkalarının yetimlerini koruyanlar, Allah Teâlâ'yı hoşnut ederler.

14 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 264 (Buhârî, Talâk 25, Edeb 24. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 123; Tirmizî, Birr 14)

15. HADİS

ÖMRÜN UZAMASI

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
« مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ،
فَلْيَصِلْ رَجْمَهُ »

Hadisin Türkçesi

Enes radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Rızkının çoğalmasını, ömrünün uzamasını isteyen kimse, akrabasını kollayıp gözetsin.”¹⁵

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Akrabayı koruyup gözetmek dinî bir görevdir.
2. Allah Teâlâ akrabasını görüp gözetilenlerin rızkını artırır, ömrünü uzatır.

¹⁵ Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 321 (Buhârî, Edeb 12, Büyü 13; Müslim, Birr 20, 21. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Zekât 45)

16. HADİS

KİŞİ SEVDİĞİ İLE BERABERDİR

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :
« الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Mûsâ el-Eş'arî radiyallahuanh'den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Kişi sevdiği ile beraberdir”¹⁶

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İyileri seven, onlarla beraber olmayı da sever.
2. Salihleri ve fazilet sahiplerini sevmek Peygamberimizin önemli bir tavsiyesidir.
3. İyi insanlarla arkadaşlık etmeliyiz.
4. Kişi, kimlere karşı sevgi duyduğuna dikkat etmelidir. Çünkü işin sonunda onlarla beraber olmak vardır.
5. Yanlış davranış sergileyen arkadaşlarımızla konuşarak onları uyarmalıyız.
6. Israrla aynı hataları göstermeye devam ediyorlarsa, onlarla arkadaşlık yapmamalıyız.
7. Arkadaşlarımıza iyi örnek olmalıyız.

16 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 369 (Buhârî, Edeb 96; Müslim, Birr 165. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 50; Daavât 98)

17. HADİS

NAMAZ ARINDIRIR

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ كَمَثَلِ نَهْرِ جَارٍ غَمْرٍ عَلَى بَابِ أَحَدِكُمْ
يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ »

Hadisin Türkçesi

Câbir radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Resûlullahsallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Beş vakit namaz, herhangi birinizin kapısı önünden gürül gürül akan ve içinde günde beş defa yıkandığı ırmağa benzer.”¹⁷

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Beş vakit namaz, günde beş kez günahlardan arınma imkânıdır.
2. Namaz kılmak, Allah'ın rahmetine kavuşma ümidi beslemek için önemli bir sebeptir.
3. Günde beş vakit namaz kılmak, madden ve mânen “temiz Müslüman olmak” demektir.

18. HADİS

ALLAH'IN RAHMETİ BİZİMLEDİR

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

«قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ حَيْثُ يَذْكُرُنِي، ...»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: Azîz ve celîl olan Allah, **“Ben, kulumun beni düşündüğü gibiyim; beni andığı (her) yerde, onunlayım (rahmet ve yardımım onunla beraberdir)...”** buyurmuştur.¹⁸

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kul Allah'ı nasıl bilir ve O'nun kendisine nasıl davranacağını düşünürse, Allah da ona öylece muamele eder.
2. Elimizden geldiği kadar Rabbimizi hoşnut edecek davranışlar sergilemek, Allah'ın rahmetinin bizimle olmasını sağlar.
3. Allah'ın rahmetinden hiçbir zaman ümit kesmemeliyiz.

18 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 441 (Buhârî, Tevhîd 15, 35, 55; Müslim, Tevbe 1, Zikir 2, 19. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 51, Daavât 131; İbn-i Mâce, Edeb 58)

19. HADİS

GERÇEK ZENGİNLİK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرِضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Gerçek zenginlik; mal çokluğu değil, gönül zenginliğidir.”¹⁹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Mal çokluğuna aldanmamak, ona gerçek zenginlikmiş gibi bakmamak lâzımdır. Asıl zenginlik göz ve gönül zenginliğidir.
2. Kanaat; gereken çabayı gösterdikten sonra Allah'ın kendisi için takdir ettiğine râzı olmak ve onunla yetinmektir.
3. Mal kazanma hırsı insanı sınır tanımazlığa götürür.
4. Gönülü tok olmayan ne kadar zengin olursa olsun fakirdir.
5. Bilgimizi artırmak ve davranışlarımızı güzelleştirmek, gerçek zenginlik için çalışmak gerekir.

19 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 523 (Buhârî, Rikak 15; Müslim, Zekât 130. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 40; İbni Mâce, Zühd 9)

20. HADİS

KOLAYLIK GÜZELLİKTİR

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
« إِنَّ الرِّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ، وَلَا يُنْزَعُ مِنْ شَيْءٍ
إِلَّا شَانَهُ »

Hadisin Türkçesi

Âişe radiyallahu anhâ dan rivayet edildiğine göre Peygamber aleyhis-selâm şöyle buyurdu:

“Nerede kolaylık varsa, orada güzellik vardır. Kolaylığın bulunmadığı her şey çirkindir.”²⁰

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah Teâlâ kullarına lutfkârdır. Bu sebeple onların birbirlerine kolaylık göstermesinden, nâzik ve anlayışlı davranmasından dolayı memnun olur.
2. İnsanlara kolaylık ve anlayış göstermek mânasına gelen rıfk, güzel huyların en değerlisidir. Bu sebeple Allah Teâlâ kolaylık gösterenlere, diğer güzel huylulara verdiği kadar daha fazla mükâfat verecektir.
3. Kolaylık gösteren kimseler, hem Allah’a hem kullarına güzel görünür. Zorluk çıkaran kimseler de hem Allah’a hem kullarına çirkin görünür.

20 Riyâzû’s-Sâlihîn, Hadis No: 636 (Müslim, Birr 78. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 10)

21. HADİS

İSLAM KOLAYLIK DİNİDİR

وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
« يَبْسُرُوا وَلَا تُعْبِسُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا »

Hadisin Türkçesi

Enes radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız. Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.”²¹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İnsanlara yumuşak davranmalı, onlara karşı tatlı dilli olmalıdır.
2. İnsanlara kolaylık göstermeli, zorluk çıkarmamalıdır.
3. İslâmiyet kolaylık dinidir.

22. HADİS

ALLAH'A VE PEYGAMBERE İTAAT

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ... »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Bana itaat eden Allah’a itaat etmiş, bana karşı gelen de Allah’a karşı gelmiş olur...”²²

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah’a ve peygambere itaat etmek; O’nun ve peygamberinin emirlerine uymak, yasaklarından sakınmaktır.
2. Peygamber Efendimiz’ e itaat eden kişi, aynı zaman da Allah’a da itaat etmiş olur.

22 Riyâzü’s-Sâlihîn, Hadis No: 672 (Buhârî, Cihâd 109, Ahkâm 1; Müslim, İmâre 32, 33. Ayrıca bk. Nesâî, Bey’at 27; İbn-i Mâce, Mukaddime 1, Cihâd 39)

23. HADİS

HAYÂ GÜZEL BİR SÜSTÜR

عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي إِلَّا بِالْخَيْرِ»

Hadisin Türkçesi

İmrân İbni Husayn radiyallâhu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:
“Hayâ ancak hayır kazandırır.”²³

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hayâ (utanma duygusu); insanı, müminin şahsiyetine yakışmayan fena davranışlardan alıkoyar.
2. İman, insanı çirkin hareketlerden ve günahlardan uzaklaştırır.
3. Hayâ; imanın yücelip kemâle (olgunluğa) ermesine yardım eder.

24. HADİS

GÜZEL SÖZ SÖYLEMEK

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ »

Hadisin Türkçesi

Adiy İbni Hâtim radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Yarım hurma vermek suretiyle de olsa kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. O kadarını da bulamayanlar, güzel bir sözle olsun kendilerini korusunlar.”²⁴

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah rızası için yapılan her iyilik değerlidir. Yapılan bir yardımın az ve önemsiz görünmesi, onun değerini düşürmez.
2. İnsanlara güzel ve tatlı söz söylemek, Cenâb-ı Hakk'ın beğendiği bir davranıştır.
3. Bir kimse kendisinden istenen yardımı yapamıyorsa, bunu tatlı bir ifadeyle belirtmelidir.

24 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 694 (Buhârî, Edeb 34, Zekât 10, Rikak 49, 51, Tevhîd 36; Müslim, Zekât 66-70. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 37, Kıyâmet 1; Nesâî, Zekât 63-64; İbn-i Mâce, Mukaddime 13, Zekât 28)

25. HADİS

MÜSÂFAHA

عَنِ الْبَرَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«مَا مِنْ مُسْلِمَيْنِ يَلْتَقِيَانِ فَيَتَصَافَحَانِ إِلَّا عُفِرَ لَهُمَا قَبْلَ
أَنْ يَفْتَرِقَا»

Hadisin Türkçesi

Berâ radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“İki Müslüman karşılaştıklarında el sıkıştırlarsa, birbirlerinden ayrılmadan önce günahları bağışlanır.”²⁵

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İnsanların karşılaştıkları zaman selamlaşmaları, tokalaşmaları, birbirlerine hal hatır sormaları ve güler yüz göstermeleri "müsâfaha" olarak isimlendirilir.
2. Musâfaha, sahâbe arasında yaşatılan bir sünnettir.
3. Musâfaha ilk karşılaşma anında ve selâmdan sonra yapılır. Bu müstehap (iyi ve güzel olandır).
4. Musâfaha salih amellerden biridir ve küçük günahlara keffâret olur.

25 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 889 (Ebû Dâvûd, Edeb 143. Ayrıca bk. Tirmizî, İsti'zân 31; İbn-i Mâce, Edeb 15)

26. HADİS

KUR'AN OKUMANIN FAZİLETİ

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:
«افْرُقُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعًا لِأَصْحَابِهِ»

Hadisin Türkçesi

Ebü Ümâme radiyallahu anh, ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i:

“Kur’an okuyunuz. Çünkü Kur’an, kıyamet gününde kendisini okuyanlara şefaatçi olarak gelecektir.” buyururken işittim, demiştir.²⁶

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kur’an tilâveti (okuma), faziletli amellerden biridir.
2. Kur’an okumaktan maksat, öncelikle onun emir ve nehiyelerine (yasaklarına) uymaktır. Fakat sadece okumanın da sevabı ve mükâfatı vardır.
3. Kur’an, inanarak ibadet kastıyla kendisini okuyanlara ve amel edenlere kıyamet gününde şefaatçi olacaktır.

26 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 993 (Müslim, Müsâfirîn 252. Ayrıca bk. Ahmed İbn-i Hanbel, Müsned, V, 249, 251)

27. HADİS

KUR'AN KALBİMİZDE

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ»

Hadisin Türkçesi

İbni Abbâs radiyallahu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Kalbinde Kur’an’dan bir bölüm bulunmayan kimse harap ev gibidir.”²⁷

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Her müminin Kur’an hâfızı olması mümkün değilse de, ondan imkânı nisbetinde bir miktarı ezberlemesi gerekir.
2. Kur’an kalbin süsü, ziyeti, sahih itikat (inanç) ve doğru düşüncenin temelidir.
3. Kalbinde Kur’an’dan hiçbir şey bulunmayan kimse, süsten, ziyetten, bakım ve onarımdan mahrum harap bir eve benzer ki, değeri ve kıymeti yoktur.

27 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No:1002 (Tirmizî, Fazâilü'l-Kur'ân 18. Ayrıca bk. Dârimî, Fezâilü'l-Kur'ân 1; Ahmed İbn-i Hanbel, Müsned, I, 223)

28. HADİS

CEMAATLE NAMAZ

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً»

Hadisin Türkçesi

İbni Ömer radiyallahu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan yirmi yedi derece daha faziletlidir.”²⁸

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İslâm dini, namaz başta olmak üzere cemaat halinde ibadet etmeye büyük bir önem verir.
2. Aslolan, farz namazları cemaatle kılmaktır.
3. Cemaatle kılınan namazın fazileti tek başına kılınan namazdan kat kat fazladır.
4. Namazların cemaatle kılınması, Müslümanlar arasında sevgi, birlik, beraberlik ve dayanışma duygularını geliştirir.

28 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1066 (Buhârî, Ezân 30; Müslim, Mesâcid 249. Ayrıca bk. Nesâî, İlmâmet 42; İbn-i Mâce, Mesâcid 16)

29. HADİS

İSLAM'IN ŞARTLARI

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا
رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ
رَمَضَانَ»

Hadisin Türkçesi

İbni Ömer radiyallahu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“İslâm beş temel üzerine kurulmuştur: Allah’tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resulü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekâtı hakkıyla vermek, Allah’ın evi Kâbe’yi hacetmek ve Ramazan orucunu tutmak.”²⁹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İslâm’ın şartlarını kabul etmek, mümin olmanın bir gereğidir.
2. İslâm’ın şartlarından herhangi birini yerine getirmemek büyük günahıdır.
3. Hadiste sayılan şartlar, İslâm’ın ana esasları olup, İslâm sadece bunlardan ibaret değildir.

29 Riyâzû’s-Sâlihîn, Hadis No: 1077 (Buhârî, İmân 1, 2, Tefsîru sûre (2) 30; Müslim, İmân 19–22. Ayrıca bk. Tirmizî, İmân 3; Nesâî, İmân 13)

30. HADİS

RAMAZAN AYINI DOLU DOLU YAŞAMAK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Kim ramazanın faziletine inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek terâvih namazını kılar, geçmiş günahları bağışlanır."³⁰

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Ramazan gecelerini terâvih namazı kılarak değerlendirmek Hz. Peygamber döneminden beri ümmeti Muhammed'in güzel bir geleneğidir.
2. İnançla ve sevabını Allah'tan bekleyerek kılınacak terâvih namazı, geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olur.
3. Terâvih namazının nâfile ibadetler için de özel bir önemi bulunmaktadır.

30 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1190 (Buhârî, İmân 1, 2, Tefsîrusûre (2) 30; Müslim, İmân 19-22. Ayrıca bk. Tirmizî, İmân 3; Nesâî, İmân 13)

31. HADİS

KADİR GECESİ DUASI

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ عَلِمْتُ
أَيَّ لَيْلَةٍ لَيْلَةُ الْقَدْرِ مَا أَقُولُ فِيهَا:
قَالَ: «قُولِي: اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي»

Hadisin Türkçesi

Âişe radiyallahu anhâ şöyle dedi:

- Ey Allah'ın Resulü! Kadir gecesinin hangi gece olduğunu bilecek olursam, o gece nasıl dua edeyim? diye sordum.

- **"Allahım! Sen çok affediciisin, affetmeyi seversin. Beni bağışla! diye dua et"**

buyurdu.³¹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kadir gecesine ulaşan Müslüman, günahlarının bağışlanması için dua etmelidir.
2. Kadir gecesinde "Allahım! Sen çok affediciisin, affetmeyi seversin. Beni bağışla!" diye dua etmek sünnettir.
3. Dua etmek, ibadet yapmak, Kur'an okumak ve tefekkürde bulunmak suretiyle mübarek geceler ihya edilmelidir.

32. HADİS

RAMAZAN AYININ RAHMETİ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ، فَتُحْتَأَبْوَابُ الْجَنَّةِ، وَتُغْلَقُ أَبْوَابُ النَّارِ،
وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Ramazan ayı girdiğinde cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar bağlanır."³²

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Ramazan; af, rahmet ve sevabın arttığı, şeytanların etki ve saptırmalarının azaldığı, dolayısıyla cehennem kapılarının kapandığı bir ay ve müstesna (ayrıcalıklı) bir zamandır.
2. Allah'a kulluğumuzun yüceldiği özel anlar, rahmet ve bereket dolu günlerdir.

33. HADİS

ORUÇLUNUN KENDİNİ KORUMASI

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«إِذَا كَانَ يَوْمٌ صَوْمِ أَحَدِكُمْ، فَلَا يَزُفُثْ وَلَا يَصْحَبْ، فَإِنْ سَابَّهُ
أَحَدٌ، أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيُقِلْ: إِنْ صَائِمٌ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Hiçbiriniz, oruçlu olduğu gün çirkin söz söylemesin ve kimse ile çekişmesin. Eğer biri kendisine söver veya çatarsa, 'ben oruçluyum' desin"³³

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Oruçlu, günahlara ve cehennem azabına karşı zırhlanmış, korunmuş kişi demektir. Çünkü "Oruç kalkandır" buyurulmuştur.
2. Oruçlu her anının ibadet sayıldığının farkında olmalı ve bu bilinçle davranışlarına dikkat etmelidir.

34. HADİS

ALLAH'TAN AF DİLEMEK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
كَانَ يَقُولُ فِي سُجُودِهِ:
«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجِلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ
وَسِرَّةً»

Hadisin Türkçesi

Ebü Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem secde de şöyle dua ederdi:

“Allahım! Günahımın hepsini, küçüğünü, büyüğünü, öncesini, sonrasını, açığını, gizlisini bağışla!”³⁴

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Rükû ve secde hali, kulun Rabbine en yakın ve O'nun rahmetini kazanmaya en elverişli olduğu zamandır. Bu sebeple rükû ve secde de yapılan dua ve zikirlerin kabul edilme imkânı daha fazladır.
2. Peygamber Efendimiz'in öğrettiği dua ve zikirleri okumak suretiyle Rabbimize bağlılığımızı arzetmeye ve O'nun merhametini elde etmeye çalışmamız gerekir.

34 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1432 (Müslim, Salât 219. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Salât 148)

35. HADİS

DOSDOĞRU OL!

عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ حَدِّثْنِي
بِأَمْرٍ أَعْتَصِمُ بِهِ قَالَ:
«قُلْ رَبِّيَ اللَّهُ، ثُمَّ اسْتَقِيمْ»

Hadisin Türkçesi

Süfyân İbni Abdullah radiyallahu anh şöyle dedi:
"Ey Allah'ın Resûlü! Bana kesinlikle yapmam gereken bir iş söyle" dedim.
Efendimiz (s.a.v.):
"Rabbim Allah'tır de! Sonra dosdoğru ol!" buyurdu.³⁵

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. "Rabbim Allah'tır deyip dosdoğru olmak" yani tevhid ve istikâmet, her Müslümanın sınıksız sarılıp yerine getirmesi gerekli iki temel kuraldır.
2. İman ve istikâmet, dünya ve âhirette mutluluk demektir.
3. Dile hâkim olamamak, her Müslüman için en büyük endişe kaynağıdır.
4. İslâmiyeti öz bir şekilde tevhid (Allah'ın birliği) ve istikamet (kişinin özünün, sözünün ve davranışlarının doğru olması) olarak tarif etmek mümkündür.
5. İstikamet, imanın kemâlini (olgunluğunu) gösteren bir derecedir.
6. İstikamet, dünya ve âhirette mutluluğa götüren ilahi bir yol demektir.

35 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 1520 (Tirmizî, Zühd 61; Ayrıca bk. İbn-i Mâce, Fiten 12)

36. HADİS

DİLİ KORUMAK

عَنْ حُدَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ تَمَامٌ»

Hadisin Türkçesi

Huzeyfe radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Koğuculuk yapan cennete giremez."³⁶

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İki kişinin arasını bozmak amacıyla birinden diğerine söz taşıyıp koğuculuk yapmak haramdır.
2. Koğuculuğu âdeta meslek edinmiş olanlar veya helâl sayanlar cennete giremez.
3. Koğuculuk yapmak da kabir azâbının sebeplerinden biridir.
4. İşlediği hatayı küçük görmek, basite almak sonuçta büyük sıkıntılara ve pişmanlıklara sebep olur.

36 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No:1539 (Buhârî, Edeb 49, 50; Müslim, İmân 168, 169, 170. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 33; Tirmizî, Birr 79)

37. HADİS

DOĞRULUK CENNETE GÖTÜRÜR

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ»

Hadisin Türkçesi

Abdullah İbni Mes'ûd radiyallâhu anh den rivâyet edildiğine göre Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki sözde ve işte doğruluk hayra ve iyiliğe yöneltir. İyilik de cennete iletir."³⁷

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Yalan konuşmak haramdır.
2. Yalanı küçük gören ve işlemeye devam eden ona alışır ve sonunda yalancılar defterine yazılır.
3. Yalan, insanı her türlü kötülüğe sevkeder, kötülük de insanı cehenneme götürür.
4. İman ile yalan birbirine tamamen zıddır. Müslüman mümkün mertebe yalandan uzak kalmalı, doğru sözlülüğü ve dürüstlüğü seçmelidir.

37 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 1545 (Buhâri, Edeb 69; Müslim, Birr 103-105. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 80; Tirmizi, Birr 46; İbn-i Mâce, Mukaddime 7; Dua 5)

38. HADİS

HASET SEVAPLARI YOK EDEN BİR HASTALIKTIR

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
«إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ، فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ
الْحَطَبَ، أَوْ قَالَ الْعُشْبَ»

Hadisin Türkçesi

Ebü Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellemşöyle buyurdu:

**"Haset (kıskançlık) etmekten sakının. Zira ateşin odunu (veya ot-
ları) yiyip bitirdiği gibi haset de iyilikleri yer bitirir."**³⁸

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Haset; Allah'ın bizim hakkımızdaki takdir ve ikramına razı olmamak anlamına gelir.
2. Haset, sahibinin iyilik ve sevaplarını yer bitirir, bu yüzden kıskançlıktan uzak durmamız gerekir.
3. Haset haramdır.
4. Müslüman, iyilik ve nimetleri takdir ve teşekkür ile karşılamalıdır.
5. Başkalarının sahip olduğu nimetlerin bir benzerinin de kendisine verilmesini istemekte (gıpta) herhangi bir sakınca yoktur.

39. HADİS

KALBİMİ KORU ALLAH'IM!

عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ قَالَ: قَالَتْ لِأُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا،
كَانَ أَكْثَرُ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ»

Hadisin Türkçesi

Şehr İbni Havşeb, Ümmü Seleme annemiz radiyallahu anhâ'dan bildirdiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem çokça:

“Ey kalpleri halden hale çeviren Allah'ım! Benim kalbimi dininden ayırma!” diye dua ederdi.³⁹

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah Teâlâ kalpleri dilediği yöne çevirebildiği için O'ndan kalbimizi kendi dininden ayırmamasını niyâz (dua) etmeliyiz.
2. İşler sonuçlarına göre değerlendirilir. Hiç kimse âkıbetinden (sonundan) emin olmamalı, bu hususta Cenâb-ı Mevlâ'nın yardımını istemelidir.

39 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1492 (Tirmizî, Kader 7, Daavât 90, 124. Ayrıca bk. Ahmed İbn-i Hanbel, Müsned, IV, 182, VI, 91, 251, 294, 302, 315)

40. HADİS

ESENLIK ALLAH'TANDIR!

عَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ:
كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ،
اسْتَغْفَرَ اللَّهَ ثَلَاثًا وَقَالَ: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ،
تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ»

Hadisin Türkçesi

Sevbân radiyallahu anh şöyle dedi: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, selâm verip namazdan çıkınca üç defa istiğfâr eder (af diler) ve **“Allahım selâm sensin. selâmet ve esenlik sendendir. Ey azamet (yücelik) ve kerem (cömertlik) sahibi Allah’ım, sen hayır ve bereketi çok olansın”** derdi⁴⁰

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Namazdan sonra istiğfâr etmek, yapılan o ibadetin, kusuruyla birlikte kabul edilmesini Allah’tan istemektir.
2. Selâm vererek namazdan çıkınca “Allâhümme ente’s-selâm” zikri okunmalıdır.

40 Riyâzü’s-Sâlihîn, Hadis No: 1880 (Müslim, Mesâcid 135. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Vitr 25; Tirmizî, Salât 108; Nesâî, Sehv 81, 82; İbn-i Mâce, İkâme 32)

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İmam Hatip Ortaokulları

**Kırk Hadis
Etkinlikleri
&
Yarışmaları**

**Peygamberimizden
Hayat Ölçüleri**

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

"Bizden bir şey işitip, onu aynen işittiği gibi başkalarına ulaştıran kimsenin Allah yüzünü ağartsın..."

(Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No: 1392; Tirmîzî, İlim, 7)

Ayrıntılı Bilgi: Okul Müdürlüğü & Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

**#KırkHadis #PeygamberimizdenHayatÖlçüleri #İHO
#İmamHatipOrtaokulu #DÖGM #DinÖğretimiGenelMüdürlüğü**

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Yenimahalle/ ANKARA

Telefon: 0 (312) 413 35 35

Belgegeçer: 0 (312) 223 85 76

Web: <http://dogm.meb.gov.tr/>

e-posta: dogm@meb.gov.tr